

I. Fő rész

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány rendelete

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány

12/1969. (III. 11.) számú rendelete

a földmérési és térképészeti tevékenységről

Az 1969. évi 3. számú törvényerejű rendelet 3. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány a földmérési és térképészeti tevékenységről a következőket rendeli.

A rendelet hatálya

1. §.

(1) E rendelet hatálya alá a következőkben felsorolt földmérési és térképészeti (geodéziai, topográfiai, kartográfiai) tevékenység tartozik:

a) nemzetközi együttműködésben a Föld alakjának és méreteinek meghatározása;

b) a föld felszínén és felszíne alatt levő természetes alakulatok — a geológiai alakulatok kivételével —, valamint a mesterséges létesítmények — a bányák felszín alatti részének kivételével — vízszintes és magassági helyzetének mérése és térképezése;

c) létesítmények tervezésével, kitűzésével, megvalósításával és üzemeltetésével kapcsolatos geodéziai mérések, valamint számítások végzése;

d) műszaki, nyilvántartási, igazgatási, jogi, gazdasági, oktatási, művelődési és tájékoztatási célok érdekében térképek készítése;

e) a földmérési adat- és térképszolgáltatás;

f) az a)–d) pontokban foglaltakkal kapcsolatos tudományos kutatás.

(2) E rendelet hatálya alá tartozik a műszaki létesítmények egyes elemeinek kitűzésével, állapot- és mozgásvizsgálatával kapcsolatos geodéziai tevékenység is.

A földmérési és térképészeti tevékenység egységének biztosítása

2. §.

A földmérési és térképészeti tevékenység korszerű, gazdaságos megvalósítása érdekében

a) egységes országos alapponthálózatokat kell létesíteni és fenntartani;

b) egységes országos térképrendszert kell kialakítani;

c) az a)–b) pont alattiakat — mint földmérési és térképészeti alapadatokat — kötelezően kell használni;

d) az irányítást egységes (minisztériumi és táncsi) igazgatási szervezet útján kell végezni.

Az egységes országos alapponthálózatok

3. §.

A földmérési és térképészeti tevékenység egységes alapjául az ország egész területén — meg-

határozott alapfelületen és vetületi rendszerben — vízszintes alapponthálózatot, valamint magassági alapponthálózatot kell fenntartani, illetve szükség szerint létesíteni.

Az egységes országos térképrendszer

4. §.

(1) Az ország területéről 1 : 1000 és 1 : 1 000 000 méretarányok között készített — a (2) bekezdésben meghatározott — térképekből, valamint az ezekhez kapcsolódó adatokból egységes országos térképrendszert kell létrehozni.

(2) Az egységes országos térképrendszerbe tartoznak:

a) a földmérési térképek közül
— a földmérési alaptérkép és annak átnézeti térképei,
— a földmérési topográfiai térkép és a levezetett topográfiai térképek;

b) a földrajzi térképek közül
— a földrajzi általános alaptérképek,
— a földrajzi munkatérképek;

c) a katonai topográfiai térképek.

(3) A (2) bekezdés a) és b) pontjában felsorolt térképek vetületi és szelvényrendszerét, méretarányát, tartalmát, valamint pontosságát úgy kell megállapítani, hogy azok a megfelelő műszaki, nyilvántartási, igazgatási, jogi és gazdasági követelményeket kielégítsék.

A földmérési alaptérkép

5. §.

(1) Az ország egész területének rendszeres felmérésével olyan földmérési alaptérképet kell folyamatosan készíteni, amely tartalmánál, részletességénél és pontosságánál fogva a földek nyilvántartásának — az állami földnyilvántartásnak, a telekkönyvnek és a teleknyilvántartásnak — céljait, valamint az államigazgatási szervek és a nép-gazdasági ágazatok általános igényeit kielégíti és amely alapul szolgál az esetenként készített, sajátos célokat szolgáló térképek gazdaságos, az egységes országos térképrendszerhez kapcsolódó előállítására.

(2) A földmérési alaptérkép a tartalmat méret-helyesen, valóságghűen ábrázolja és hitelesen tanúsítja.

(3) A földmérési alaptérkép kötelező alapja az állami földnyilvántartásnak és a telekkönyvnek, továbbá minden olyan tevékenységnek és eljárásnak, amely a térképi ábrázolással, a területnagysággal vagy a helyrajzi számozással kapcsolatos.

(4) A földmérési alaptérkép tartalmában bekövetkezett változásokat rendszeresen, a domborzat változásait a térképen időszakonként át kell vezetni.

(5) A földrésztlet határvonalának változását elrendelő, megállapító vagy engedélyező államigazgatási és bírósági (telekkönyvi) határozatokat (végzéseket) — az illetékes földhivatal által a helyrajzi számozás és a területszámítás helyessége szempontjából záradékolt — az alaptérkép méretarányában készített térkép (kisajátítási térkép, megosztási vázrajz) alapján kell meghozni.

A földmérési topográfiai térkép

6. §.

A földmérési topográfiai térképet az ország területéről olyan sík- és domborzatrajzi tartalommal, pontossággal, részletességgel kell készíteni, hogy az alkalmas legyen a területrendezés (regionális, valamint város- és községrendezés), a mező-, erdő- és vízgazdálkodás, továbbá az ipar, közlekedés és energiaellátás igényeinek kielégítésére, továbbá a geológiai, valamint a tudományos kutatások céljaira.

A földrajzi általános alaptérképek és a földrajzi munkatérképek

7. §.

(1) A földrajzi általános alaptérképeket a földmérési alaptérkép és a topográfiai térképek felhasználásával olyan tartalommal, valamint méretarányban kell készíteni, hogy azok az egész ország, az egyes országrészek, vagy a nagyobb igazgatási egységek (megye, főváros, megyei jogú város, járás és járási jogú város) területének áttekintését biztosítsák és a tematikus térképek alapjául szolgáljanak.

(2) A földrajzi munkatérképek a földrajzi általános alaptérképeknek legfeljebb két színben készített nyomatai, amelyek az országos, illetve a helyi vezetésnek, vagy a gazdaságirányításnak — különösen nyilvántartási, munkaszervezési, területi tervezési tevékenységét, valamint az oktatás — céljait szolgálják.

Sajátos célokat szolgáló földmérési és térképészeti tevékenység

8. §.

(1) A sajátos célokat szolgáló földmérési és térképészeti tevékenységet az adott feladatnak megfelelően, az egységes országos alapponthálózatok pontjainak, az egységes országos térképrendszer földmérési és földrajzi térképeinek — a földmé-

rési és térképészeti alapadatoknak — kötelező felhasználásával, továbbá egyeztetett tartalmi, valamint pontossági előírások megtartásával kell végezni.

(2) A sajátos célokat szolgáló jelentősebb földmérési munkákat a párhuzamos végrehajtás, illetve a megismétlődés elkerülése érdekében az illetékes földhivatalnak be kell jelenteni.

(3) A sajátos célokat szolgáló, bejelentési kötelezettség alá eső munkák során készített földmérési adatokat és térképeket a földmérési alaptérképen való átvezetés, illetve a későbbiekben történő felhasználás céljából — ellenszolgáltatás nélkül — a földhivatalnak át kell adni.

(4) A sajátos célokat szolgáló jelentősebb tematikus térképészeti munkákat a további térképészeti munkáknál való felhasználás érdekében — a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter által meghatározott esetekben — be kell jelenteni és az elkészült tematikus térképek köteles példányait a Földmérési Intézetnek át kell adni.

A földmérési és térképészeti anyagok megőrzése

9. §.

Az egységes országos alapponthálózatok jelentősebb munkarészeit, valamint a földmérési alaptérkép szelvényeit és azoknak jelentősebb munkarészeit kiselejtezni nem szabad. Ha új munkarészek, illetve új földmérési alaptérkép szelvények készültek, a régieket megőrzésre át kell adni az illetékes levéltárnak. Az egyéb földmérési és térképészeti anyagok selejtezésének feltételeit a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter állapítja meg.

A földmérési adat- és térképszolgáltatás

10. §.

(1) A földmérési adatokba és térképekbe az érdekeltek a (2)–(4) bekezdésben foglaltak szerint a földmérési és térképészeti hatósági szerveknél, a telekkönyvi hatóságoknál, valamint a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter által kijelölt más szerveknél betekinthetnek, azokról a külön jogszabályban meghatározott feltételek mellett, díj fizetése ellenében másolatokat készíthetnek, illetve igényelhetnek.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt jogosultság az államhatalmi és államigazgatási szerveket, valamint más hatóságokat és hivatalokat a hatáskörükbe; a vállalatokat, tervező és kutató intézeteket, szövetségeket, továbbá az oktatási intézményeket, társadalmi szervezeteket, valamint a vízgazdálkodási társulatokat a tevékenységi körükbe tartozó feladatok ellátása céljából illeti meg. Az igényt írásban — a szerv vezetőjének aláírásával — kell bejelenteni.

(3) A tulajdonos (használó, kezelő) által a tulajdonában (használatában, kezelésében) levő ingatlanra vonatkozóan igényelt térképmásolatot, területi és egyéb földmérési adatokat részére ki kell szolgáltatni. Építési ügyben a térképmásolatot — az építésügyi hatóság által meghatározott keretek között — a szomszédos ingatlanokra vonatkozóan is ki kell szolgáltatni.

(4) A hivatásos szakértők nyilvántartó jegyzékébe, valamint az igazságügyi szakértői névjegyzékbe földmérő szakértőként felvett személyek részére a megbízatásuk teljesítéséhez igényelt térképmásolatokat, területi és egyéb földmérési adatokat ki kell szolgáltatni.

(5) A községi (városi) és a járási tanácsi szervek az általuk kezelt földmérési alaptérképbe az érdekelteknek betekintést engedélyezhetnek. Térképmásolatokat azonban kizárólag építési célokra — a külön jogszabályokban szabályozott módon — adhatnak ki.

(6) A telekkönyvi hatóságoknál levő térképekbe való betekintésre, azokról vázlat készítésére, valamint hiteles másolat kiszolgáltatására a telekkönyvről szóló jogszabályok rendelkezései az irányadók.

A hatósági szervek ellátása földmérési alaptérképpel

11. §.

A földmérési alaptérkép nyomdai másolatának az illetékességi területükre vonatkozó szelvényeit meg kell küldeni a telekkönyvi hatóságoknak. A földmérési alaptérképnek és átnézeti térképének a belterületet tartalmazó nyomdai másolatát meg kell küldeni továbbá az illetékes első fokú építésügyi hatóságnak, valamint — község esetén — a községi tanács végrehajtó bizottsága szakigazgatási szervének.

A földmérési tevékenység az ingatlanokon, a földmérési jelek elhelyezése és védelme

12. §.

(1) A földmérési munkára jogosultak (15. és 16. §) a földmérési tevékenység keretében ingatlanokon vagy építményeken méréseket végezhetnek és földmérési jeleket helyezhetnek el, vagy meglévő építményt földmérési jellel nyilváníthatnak. Az ingatlan (építmény) tulajdonosa (használója, kezelője) ezt túrni köteles. A földmérési jelek a létesítmények rendeltetésszerű használatát nem akadályozhatják.

(2) Különleges rendeltetésű ingatlanokon a földmérési tevékenység végzéséhez, valamint földmérési jelek elhelyezéséhez, továbbá az ilyen ingatlan külső határvonalának beméréséhez az ingatlan kezelő (használó) szerv felügyeletét ellátó minisztérium (országos hatáskörű szerv) vagy általa megbízott szerv engedélyre szükséges.

(3) Az alappontok megjelölésére szolgáló végleges és ideiglenes földmérési jelek állami tulajdonban vannak.

(4) A (3) bekezdésben említett földmérési jelek által elfoglalt területekre vonatkozóan a magyar államot e jogszabály erejénél fogva — külön hatósági eljárás nélkül — határozatlan időre szóló és ingyenes használati jog illeti meg. Ez a terület egy-egy földmérési jelnél 50 m²-nél nagyobb nem lehet. A használati jogot a telekkönyvbe nem kell bejegyezni.

(5) A földmérő szervek a mérések végrehajtása érdekében építményeken műszerállást, észlelő pillért létesíthetnek, a mérést akadályozó fákat és egyéb növényzetet eltávolíthatják. A mérések végrehajtása után a földmérő szerv köteles a tulajdoncsnak (használonak, kezelőnek) az okozott kárt megtéríteni, illetve az építményeken az eredeti állapotot helyreállítani.

A földmérési és térképészeti tevékenység ágazati irányítása

13. §.

(1) A földmérési és térképészeti tevékenység ágazati irányítása, az országban folyó földmérési és térképészeti tevékenység összhangjának biztosítása és szakfelügyeletének ellátása a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter hatáskörébe tartozik. Ezen kívül a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter

— gyakorolja a 4. § (2) bekezdésének a) és b) pontjában felsorolt térképek — a levezetett topográfiai térképek kivételével — kiadásának Kizárólagos jogát;

— engedélyezi az igazgatási, művelődési, tájékoztatási, turisztikai, valamint autóút-térképek, atlaszok, falitérképek és földgömbök készítését, sokszorosítását és kiadását;

— engedélyezi a 8. § (3) bekezdésében meghatározott sajátos célokat szolgáló térképek nyomdai sokszorosítását és forgalomba hozatalát;

— gyakorolja a művelődésügyi miniszterrel egyetértésben az oktatási tárgyú térképek, atlaszok, falitérképek és földgömbök kiadásának jogát.

(2) Az 1. § (2) bekezdésében meghatározott geodéziai tevékenységet az érdekelt miniszterek (országos hatáskörű szervek vezetői) a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterrel egyetértésben szabályozzák.

A földmérés és térképészet hatósági szervei

14. §.

A földmérés és térképészet hatósági szervei első fokon: a járási (fővárosi kerületi) földhivatalok, másodfokon: a megyei (fővárosi) földhivatalok. Hatáskörüket a mezőgazdasági és élelmezésügyi

miniszter állapítja meg. A mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter hatósági feladatokat rendeltetl a Földmérési Intézetre ruházhat.

A földmérési munkára jogosultak köre

15. §.

(1) A Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium felügyelete alá tartozó állami földmérési szervek a szervezeti és működési szabályzatban, illetőleg az alapító határozatban meghatározott tevékenységi körben jogosultak az 1. §-ban felsorolt valamennyi földmérési és térképészeti tevékenység elvégzésére.

(2) Az építéstervezésre jogosult szervek a fő- és kiegészítő tevékenységükkel kapcsolatos földmérési munkákat végezhetik el.

(3) Az állami szervek, állami vállalatok, társadalmi szervezetek és szövetkezetek a feladataikkal kapcsolatos földmérési munkát saját földmérési részlegükkel vagy szakképzett dolgozóikkal is elvégeztethetik.

(4) A földméréssel és térképészettel foglalkozó oktatási és kutató intézmények olyan földmérési, illetve térképészeti tevékenységet végezhetnek, amely e téren elősegíti az elméleti és gyakorlati szakismeretek oktatását, illetve fejlesztését.

16. §.

(1) A hivatásos szakértői nyilvántartó jegyzékbe, valamint az igazságügyi szakértői névjegyzékbe földmérő szakértőként felvett személyek földmérési és térképészeti tevékenységet szakértői megbízatásuknak megfelelő keretben végezhetnek.

(2) Tervezői névjegyzékbe felvett magántervező a saját tervezésével kapcsolatos és az ingatlan területének megváltozásával nem járó földmérési munkát — ide értve a vízszintes és magassági kitűzéseket is — elvégezheti, továbbá az épületfeltűntetési vázrajzot (helyszinrajzot) elkészítheti.

(3) Magánföldmérői tevékenység nem engedélyezhető és keresetszerűen nem végezhető.

(4) A tulajdonos (használó) a tulajdonában (használatában) levő ingatlannal kapcsolatban szükséges földmérési (vázrajzkészítési) tevékenységet a jogszabályban meghatározott szakképzettség esetén maga elvégezheti, vagy hozzátartozójával elvégeztetheti. Társadalmi tulajdonban levő ingatlannal kapcsolatos földmérési tevékenységet a tulajdonos, illetve kezelő szerv szakképzett dolgozója elvégezheti.

A földmérési és térképészeti munka minőségének tanúsítása

17. §.

A földmérési és térképészeti munka előírás szerinti minőségét, továbbá a minőségi ellenőrzés módját és mértékét a földmérő szerv tanúsítani köteles.

Záró rendelkezések**18. §.**

(1) Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba; végrehajtásáról a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter az érdekelt miniszterekkel és országos hatáskörű szervek vezetőivel egyetértésben gondoskodik.

(2) Egyidejűleg hatályukat veszítik: a térképek kiadásának, tartásának és kezelésének szabályozásáról szóló 30/1950. (I. 22.) M T számú, a geodéziai adatok kiszolgáltatásának korlátozásáról szóló 61/1950. (II. 23.) M T számú, a geodéziai és térképészeti munkák bejelentéséről, valamint nyilván tartásáról szóló 57/1953. (XII. 16.) M T számú rendeletek, továbbá az Állami Földmérési és Térképészeti Hivatal, valamint a felügyelete alá tartozó szervek átszervezéséről szóló 1092/1954. (XI. 7.) Mt. h. számú és a 2200/64/1954. Mt. h. számú minisztertanácsi határozatok, a kataszteri térképek felújításáról szóló 1036/1959. (XII. 13.) Korm. számú határozat, a földmérési munkára jogosultak körének meghatározásáról szóló 18/1961. (V. 7.) Korm. számú és a geodéziai jelek elhelyezéséről és védelméről szóló 28/1961. (VIII. 12.) Korm. számú rendeletek.

Fehér Lajos s. k.,
a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
elnökhelyettese